

RECENZIE

la monografia „Concepte și abordări metodologice de evaluare și creștere a Calității Vieții”

Autor: dr. conf. univ. Svetlana Gorobievschi, Universitatea Tehnică a Moldovei

Lucrarea de față este consacrată cercetării problemelor ce țin de Calitatea Vieții, elementele care compun acest concept complex, căutarea unor soluții de măsurare a nivelului Calității Vieții și de creștere a nivelului acesteia.

În condițiile actuale de stabilizare a relațiilor de piață și democratizare a societății, problema analizei și cercetării obiective a Calității Vieții (CV) în ansamblu devine din ce în ce mai actuală.

Problemele ce intervin pornesc chiar de la accepțiunea noțiunii „Calitatea Vieții”, care este un concept complex, cu multiple laturi și se referă la caracterul mai mult sau mai puțin „bun” sau „satisfăcător” al vieții oamenilor. Deși, e cunoscut în viața de zi cu zi, până acum acest concept nu are o definiție unică a specialiștilor, fiind folosit în numeroase discipline, precum: literatură, filosofie, geografie, științele mediului, medicină, economie, advertising, psihologie, sociologie. Autorul, în prezenta monografie, efectuează analiza conceptului dat în evoluție, explicând și propria viziune asupra acestui subiect.

Autorul susține că, paradigma ce caracterizează cercetările ce țin de Calitatea Vieții, indiferent de faptul dacă se realizează din perspectivă interdisciplinară (sociologie, economie, psihologie, ecologie, medicină etc.), sau aceste cercetări sunt axate pe un anumit demers disciplinar, se referă la punerea în relație a condițiilor de existență cu percepțiile și evaluările oamenilor, cu stările lor de spirit, de satisfacție/insatisfacție, fericire/frustrare.

În monografie, sunt tratate diferențiat *conceptul de creștere economică* și *cel de dezvoltare umană*. *Principala deosebire dintre ele*, consideră autorul, constă în faptul că primul se concentrează în exclusivitate asupra extinderii unei singure posibilități – cea de a obține venituri, pe când cel de-al doilea presupune consolidarea tuturor posibilităților – economice, sociale, culturale, psihologice sau politice.

Conceptul dezvoltării umane este legat într-un mod compatibil și complementar de drepturile omului. Dacă dezvoltarea umană vizează extinderea posibilităților și libertăților de care beneficiază membrii unei comunități, drepturile omului reprezintă o condiție vitală de perfecționare a structurilor sociale ce asigură aceste posibilități și libertăți. Alte domenii de alegere, cărora oamenii, de asemenea, le atribuie o valoare înaltă, constituie participarea la viața socială, securitatea, guvernarea responsabilă și sustenabilitatea.

Informațiile analizate în prezenta monografie permit autorului să contureze o imagine care poate fi

REVIEW

monography “Concepts and methodological approaches to assessing and increasing the Quality of Life”, published at the Technical

University of Moldova,

Autor: Ms Svetlana Gorobievschi

This paper is devoted to research issues related to the Quality of Life, the elements that compose this complex concept, the search for solutions to measure the Quality of Life and to increase its level.

In the present conditions of stabilizing market relations and society democratization, the issue of analysis and objective research in Quality of Life (QOL) as a whole is becoming increasingly topical.

Problems start with the "quality of life" concept itself, which is complex, with multiple sides and refers to the more or less "good" or "satisfactory" characteristics of people's lives. Although used in everyday life, until now no unanimous definition has been provided by specialists. It is used in many disciplines such as literature, philosophy, geography, environmental sciences, medicine, economics, advertising, psychology, sociology. The author of this monography comes with her concept analysis in its dynamics and her view of the subject.

The author argues that the paradigm that characterizes the research related to Quality of Life, whether done from an interdisciplinary perspective (sociology, economics, psychology, ecology, medicine, etc.), or focused on a disciplinary approach, is putting in relation the conditions of existence to perceptions and people's assessment, their moods, satisfaction/dissatisfaction, happiness/frustration.

In the monography, *the concept of economic growth* differs from *the concept of human development*. *The main difference*, argues the author, is the fact that the first focuses exclusively on expanding one possibility – to get revenue –, while the second requires consolidation of all possibilities – whether economic, social, cultural, psychological or political.

The concept of human development is linked compatibly and complementarily to human rights. If human development is about expanding opportunities and freedoms enjoyed by members of a community, human rights is an essential condition for improving the social structures that provide these opportunities and freedoms. Other areas of choice to which people also assign a high value, are participation in social life, security, responsible and sustainable governance.

The information discussed in this monography allows the author to shape an image that can be

considerată a fi concludentă, în legătură cu ceea ce credem despre viața noastră, dacă avem în vedere perioada relativ mare de timp în care au fost realizate cercetările.

Ca o evaluare generală, putem susține că nivelul Calității Vieții în Republica Moldova este unul modest, cu atât mai mult fiind valabilă această afirmație pentru indicatorii condițiilor de viață, începând cu standardul economic, de la indicatorii macroeconomici ai nivelului de trai (PIB/locuitor, fondul de consum al populației) la veniturile gospodăriilor și până la indicatori de tipul speranța de viață la naștere. În știința economică și sociologică, conceptul de Calitate a Vieții are un rol important, dezvăluind o nouă ipostază a elementului uman în contextul schimbărilor economice și sociale. În acest sens se distinge atât necesitatea perfecționării condițiilor obiective de viață în perspectiva necesităților umane, cât și perfecționarea stilurilor și modurilor de viață, care urmează să conducă spre maximizarea calității vieții în condițiile existente într-o anumită etapă a evoluției societății umane. Autorul propune utilizarea sistemului complex de indicatori ai Calității Vieții, bazat pe necesitățile și posibilitățile societății, în general, și a individului, în particular, care permite de a evalua atât în mod obiectiv, cât și subiectiv nivelul bunăstării societății și a populației, de a reflecta necesitățile vitale ale omului și posibilitățile lui de satisfacere a acestora, tendințele și factorii de influență asupra nivelului de trai, stilului și standardului de viață.

Tematica lucrării este divizată în câteva părți. În prima parte, se conțin abordări conceptuale ale Calității Vieții, ca o categorie social-economică.

A doua parte se referă la studierea metodologiei evaluării dezvoltării umane la nivel global și impactul ei asupra Calității Vieții, ca o categorie socio-economică; metodologiei de evaluare a Calității Vieții la nivel regional, prin exemplul UE, și au fost determinate similitudinile și diferențele acestora întru asigurarea continuității și comparabilității Calității Vieții în dinamică.

A treia parte redă creșterea economică și impactul acesteia asupra dezvoltării umane în Republica Moldova; bunăstarea și diferențierea socială a populației Republicii Moldova – una din principalele componente ale Calității Vieții.

Partea a patra conține elaborarea metodologiei de evaluare a Calității Vieții pentru țările în tranziție, pornind de la realizarea necesităților umane; selectarea și argumentarea indicatorilor de evaluare a Calității Vieții pe grupe de necesități umane. Cu acest scop, a fost utilizată tehnica managerială Petri în simularea animată a proceselor de management al Calității Vieții, în condițiile Republicii Moldova; a fost evaluată Calitatea Vieții la nivel regional, din zonele Centru și Sud ale Republicii Moldova, utilizând metoda de sondaj public.

Studiul de față prezintă o nouă direcție a cercetării în știința economică autohtonă. Aspectele de cercetare, abordate fundamental, completează cunoștințele asupra conceptului Calității Vieții, dar și

considered conclusive about what we believe about our lives, if we consider the relatively long period of time over which the research was conducted.

As an overall assessment, we can state that the quality of life in Moldova is modest. This statement is particularly valid in terms of living conditions indices, starting with the economic standard, macroeconomic indices of living standard (GDP / capita, consumer fund) to household income and indices such as life expectancy at birth.

In economics and sociology, the concept of Quality of Life plays an important role, revealing a new hypostasis of the human element in the context of economic and social change. In this respect stands the need to improve the objective conditions of life in the perspective of human needs and improvement of life styles and patterns that will lead to maximizing the quality of life in the conditions of a certain stage of human society development.

The author proposes the use of a complex system of Quality of Life indices, based on the needs and possibilities of the society in general and the individual in particular, that allows to assess both objectively and subjectively the well-being level of society and population, to reflect the vital needs of humans and the possibilities of meeting them, the trends and factors which have an impact on living standards, style and standard of living.

The theme of the paper is divided into several parts. The first part contains conceptual approaches to Quality of Life as a socio-economic category.

The second part refers to the study of human development assessment methodology at world level and its impact on Quality of Life as a socio-economic category; the Quality of Life assessment methodology at the regional level, the EU example, and the similarities and differences assessed in order to ensure the continuity and comparability of Quality of Life in its dynamics.

The third part describes its impact on economic growth and human development in the Republic of Moldova; the welfare and social differences in Moldovan population as one of the main components of Quality of Life.

Part four contains the design of a Quality of Life assessment methodology for developing countries, based on meeting human needs; selecting and explaining Quality of Life indices applied to categories of human needs. For this purpose the Petri managerial technique was used to vividly simulate the management process of Quality of Life in the Republic of Moldova, the Quality of Life being assessed on regions, the central and southern part of Moldova, by using the public survey.

This study presents a new research orientation for local economics. Fundamental research issues have been addressed to complete the knowledge of the concept of Quality of Life, and the quantitative

RECENZII / REVIEW

asupra unor indicatori cantitativi și calitativi de evaluare a CV, la nivelurile macrostructural și regional. Monografia poate fi utilă atât specialiștilor interesați de acest domeniu, cât și studenților și doctoranzilor, interesați de problemele vizate.

Prof. univ. dr. hab. Ala COTELNIC, ASEM

and qualitative indices for assessing its macrostructural and regional level. This monography can be useful to all professionals interested in this field, for example students and doctoral candidates interested in these problems.

*University Professor, Doctor Habilitate
Ala COTELNIC, AESM*